श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा, एप्रिल-२०१६

कक्षा - शास्त्री-१ (Sem_2) **प्रश्नपत्र-६** **गुणाः - ७०**

विषयः - स्वामिनारायणवेदान्तः (S) CC 1.2.4 **समयः - ११:०० तः ०२:००**

दिनाङ्कः - २३-०४-२०१६ **सन्दर्भग्रन्थः - श्रीहरिगीता**

युनिट-१

प्रश्नः -१ त्रिषु द्वौ व्याख्यात । ०८

(१) भावप्रबोधिन्यनुसारं ज्ञानलक्षणम् ।

(२) जाग्रदादिष्वस्थासु स्थूलादिषु वपुष्षु च ।
बद्धस्तादात्म्यसम्बन्धाद् वस्तुतस्तद्विलक्षणः ॥

(३) सच्चिद्रूपोऽक्षरः सूक्ष्मो दुर्ज्ञेयश्च स वर्तते ।
इत्थं यदात्मो ज्ञानमात्मज्ञानं तदुच्यते ॥ - हेत्वानुसारं श्लोकमिमं निरूपयत ।

प्रश्नः -२ द्वयोरेकं निबध्नीत । ०८

(१) वेराजपुरुषोत्पत्तिं तस्माच्चोत्पन्नानि तत्त्वानि लिखत ।

(२) स्वतन्त्रः स्वप्रकाशश्च सर्वकारणकारणम् ।
ब्रह्मभूतैप्युपास्यः कोटिसूर्यादिभास्वरः ॥ - श्लोकं हेतुटीकानुसारं निबध्नीत ।

प्रश्नः -३ द्वयोरेकं टिप्पयत । ०४

(१) श्रोत्रं त्वक् चाक्षि जिह्वा च घ्राणो ज्ञानेन्द्रियाण्यथ ।
वाग्दोः पाद उपस्थश्च पायुः कर्मेन्द्रियानि च ॥

(२) स हरिस्त्वक्षरस्याथ प्रकृतेः पुरुषस्य च ।
प्रधानपुरुषाणां च महदादिगणस्य च ॥

प्रश्नः -४ चतुर्षु द्वौ संक्षेपेणोत्तरत । ०२

(१) परब्रह्मणोऽन्यौ द्वौ पर्यायौ कौ ? *(२) प्रकृतिपुरुषात् कस्योत्पत्तिः ?*

(३) अहङ्कारः कतिविधः ? *(४) सृष्टिस्थितिसंहारः कर्तारः के ?*

युनिट-२

प्रश्नः -५ त्रिषु द्वौ ससन्दर्भं व्याख्यात । ०८

(१) प्रलयचतुष्टयवर्णनम् । *(२) पापिक्रियावर्णनम् ।* *(३) नरकदुःखवर्णनम् ।*

प्रश्नः -६ द्वयोरेकं वर्णयत । ०८

(१) गर्भदुःखम् । *(२) नरकनामानि विलिख्य तद्वर्णनम् ।*

प्रश्नः -७ द्वयोरेकं टिप्पयत । ०४

(१) वैराग्यलक्षणम् । *(२) यमदूतद्वारा पापिजीवानां नयनम् ।*

(३) मनूक्तसन्दर्भेण सुरामद्यवैविध्यम् । *(४) भावप्रबोधिनीरीत्या प्राकृतप्रलयवर्णनम् ।*

प्रश्नः -८ द्वयोः लघूत्तरं लिखत । ०२

(१) नित्यप्रलयस्य किं लक्षणम् ?

(२) रमणीयचरणाः कां योनिं प्रपद्यन्ते ?

(३) हेतुटीकायां भगपदस्य कोऽर्थः लिखितः ?

(४) कशापदस्य किं वाच्यम् ?

(५) यमराजस्य को लेखकः ?

(६) केषां वैराग्यमुदेति ?

(७) के परां गतिं प्राप्नुवन्ति ?

युनिट-३

प्रश्नः -९ अधस्तनेषु द्वौ विषयौ व्याख्यात । ०८

(१) यत्संसेवनतश्च पद्मनिलयादिभ्योऽपि कीर्तिं ययुः ।
भूयिष्ठां व्रजयोषितः कविवरव्यासादिगेयां भुवि ॥
तल्लीलानरनाटनस्य चरणं वृन्दावने नदोर्मुदा
सेव्यं संसृतिमुक्तिकामुकनरैस्तेषां हि नान्यो गतिः ॥

(२) वन्दनभक्तिनिरूपणम् ।

(३) आत्मनिवेदिलक्षणानि ।

प्रश्नः -१० टीकाद्वयानुसारेण द्वयोरेकं परिचाययत । ०८

(१) अर्चनभक्तिः । *(२) जातिव्रत्यभक्तिः ।*

प्रश्नः -११ चतुर्षु द्वौ टिप्पयत । ०४

(१) भज्धतोस्तु सेवार्थः प्रेम क्तिन्प्रत्ययस्य च ।
स्नेहेन भगवत्सेवा भक्तिरित्युच्यते बुधैः ॥

(२) श्रवणभक्तिनिरूपणम् ।

(३) सकाम-निष्कामभक्तनिरूपणम्

(४) हरिगीतान्तर्गतशास्त्राणां नामानि ।

प्रश्नः -१२ पञ्चानां लघूत्तरं लिखत । ०५

(१) भक्तेः कति भेदाः ?

(२) केषां भक्तानां कथा श्रव्या ?

(३) गङ्गा केषु मार्गेषु वहति ?

(४) अर्चनं कतिविधम् ?

(५) महती पूजा कदा कार्या ?

(६) भक्तो देहान्ते कीदृशं देहं प्राप्नोति ?

(७) हरिगीतायाः कति अध्यायाः ?